

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců JUDr. Aleny Hocké a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: **Serafin – byliny s. r. o.**, sídlem Sokolov, Trocnovská 1984,
zastoupen Mgr. Karin Konstantinovou, advokátkou, se sídlem
Praha, Benediktská 690/7,

proti
žalované: **Státní zemědělské a potravinářské inspekci**, sídlem Plzeň, Jiráskovo
náměstí,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 8. 2017, č. j. SZPI/AA437-158/2017

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 4. 8. 2017, č. j. SZPI/AA437-158/2017, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti opatření č. P071-40438/17/D ze dne 26. 7. 2017, a toto opatření bylo potvrzeno. Opatřením bylo žalobci uloženo odstranit nedostatky zjištěné při kontrole ze dne 26. 7. 2017, při níž bylo konstatováno, že žalobce porušil článek 7 odst. 3 Nařízení o poskytování informací o

potravinách spotřebitelům.

II.

Žaloba

2. Úvodem žaloby žalobce shrnul dosavadní průběh kontrolní činnosti žalované a následný průběh správní řízení. Stran žalobní argumentace žalobce vznáší následující námitky.
3. Předně žalobce uvádí, že nesouhlasí stvrzením žalované, že by označením potravinu názvem „ANTIPARAZÍTEN“ dopustil porušení článku 7 odst. 3 nařízení (EU) č. 1169/2011, v platném znění, žalobce zásadně nesouhlasí. Podle Mezinárodní klasifikace nemocí (Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů) vydávané Světovou zdravotnickou organizací (World Health Organization) a přejímané i Ministerstvem zdravotnictví České republiky není označení „parazit“ označením pro žádnou nemoc. Slovo parazit je označením organismu, který se živí buď tkáněmi samotného hostitele nebo se přizívuje na jeho potravě či jinak profituje z hostitelova organismu nebo jeho činnosti a snižuje přitom jeho zdatnost/výkonnost. Jedná se tedy o organismus, ne o označení nemoci či potravinu. Žalobce v Rozhodnutí o odvolání odkazuje na internetové stránky www.celostimedicina.cz. Na těchto stránkách je mimo jiné odkaz na internetový obchod s potravinovými doplňky, o kterých by se dalo diskutovat, zda jsou jejich označení v souladu s čl. 7 odst. 3 nařízení č. 1169/2011. Žalobce tedy považuje za nepřipustné, aby na základě takového odůvodnění byly jeho výrobky shledány jako nesprávně označené, neboť takovéto odůvodnění je nedostatečné. Rozhodně pak nelze dovodit, že by označení ANTIPARAZÍTEN odkazovalo na skutečnost, že má vlastnost, která by měla léčebné účinky proti nemocem, které by jakýkoli parazit mohl způsobovat. Takový výklad shledává žalobce za přílišný formalismus při výkladu výše zmíněné normy. Mechanický výklad práva pak není obecně přípustný, k tomu např. Nález Ústavního soudu ze dne 26. září 2013, sp. zn. I. ÚS 215/12: „Při výkladu a aplikaci právních předpisů nelze podle Ústavního soudu pomíjet jejich účel a smysl, který není možné hledat jen ve slovech a větách toho kterého předpisu, ve kterém je třeba vždy nalézat i principy uznávané demokratickými právními státy.“ Rovněž pak v případě tvrzení žalovaného, že „to, že na bylinném čaji není přímo použito slovo „flatulence“ nebo slovo „plynatost“ ještě neznamená, že není použito slovo, které na tuto nemoc přímo neodkazuje“ nemůže dle názoru žalobce obstát. Žalovaný odkazuje na Mezinárodní statistickou klasifikaci nemocí a přidružených zdravotních problémů (www.uzis.cz/cz/mkn), konkrétně na bod R14 - Flatulence a příbuzné stavy. Žalobce k tomuto uvádí, že bod R 14 spadá do kapitoly „Příznaky, znaky abnormální klinické a laboratorní nálezy nezařazené jinde“ Pojem „nadýmání“ v této kapitole skutečně uveden není, tak jak žalobce tvrdil již ve správním řízení, nejedná se tedy o příznak nemoci a žalobce tímto označením neporušuje čl. 7 odst. 3 nařízení č. 1169/2011. Žalovaná dovozuje, že nadýmání je příznakem nemoci, z webových stránek nemoci.vitalion.cz/nadymani. Tyto internetové stránky provozuje společnost MAFRA, a.s., se sídlem Karla Engliše 519/11, 150 00 Praha 5, IČO: 45313351, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1328, která rozhodně není odborníkem v oboru zdravotnictví. Obsažené informace rozhodně nemají žádnou vypovídací hodnotu, neboť nelze zjistit, zda se jedná o názor odborníka, či jiných osob.

Nejedná se tedy rozhodně o důvěryhodný zdroj informací, na základě kterého by měly správní orgán rozhodovat, neboť je tím výrazně porušen princip dobré správy a důvěryhodnost veřejné správy

4. Pokud jde o zásah do práv žalobce na předvídatelnost rozhodování, žalobce opětovně uvádí, že mu není zřejmé a nerozumí tomu, proč Inspektor, který v Protokolu o Kontrole ze dne 24. června 2016 výslovně uvedl, že užití etiket s informací „Cel?litida“ či „Re?ma“, je v souladu s příslušnými právními předpisy, pak v rámci Protokolu o Kontrole ze dne 26. července 2017 dochází k závěru, že užití etiket s informací „Cel?litida“, „Re?ma“ a „An?ina“ a jim obdobných není v souladu s příslušnými právními předpisy, a uložil žalobci Opatření. Takové rozhodnutí je v rozporu se závěry předchozích kontrol žalobce stejným orgánem veřejné moci. Postup SZPI v Plzni, a Inspektora při uložení Opatření a samotné Opatření jsou v rozporu s legitimním očekáváním žalobce, který na základě výsledků Kontroly ze dne 24. června 2016 očekával, že pokud bude i ve vztahu ke všem ostatním potravinám postupovat způsobem, který Inspektor při Kontrole ze dne 24. června 2016 shledal v souladu s příslušnými právními předpisy (užití etiket s informací „Cel?litida“ a „Re?ma“), splní veškeré povinnosti stanovené žalobci příslušnými právními předpisy. O tom byl žalobce utvrzen nejen výsledky Kontroly ze dne 24. června 2016, ale také tím, že SZPI v Plzni, v oblasti této problematiky ve vztahu k žalobci po dobu více než jednoho roku neshledala důvod k zahájení žádné další kontroly ani neuložila žádné opatření (tj. ode dne Kontroly ze dne 24. června 2016 až do dne Kontroly ze dne 26. července 2017), tj. žalobce měl na základě předchozího rozhodování -a praxe stejného správního orgánu legitimní očekávání, že- postup žalobce je v souladu s právními předpisy. Nadto žalobce uvádí, že slova neodkazují na žádnou lidskou nemoc podle Mezinárodní klasifikace nemocí (Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů) vydávané Světovou zdravotnickou organizací (World Health Organization) a přejímané i Ministerstvem zdravotnictví České republiky, proto jejich užití při označení potravin žalobcem nemohou být porušením právních předpisů ze strany žalobce. Otazník je interpunkčním znaménkem označující otázku, pochyby, nejistotu. Jedná se o znak takzvaně „otázkový“, který taktéž může nahradit jakýkoli neznámý údaj. Nelze tedy s jistotou říci, zda u znaku značícího otázku průměrný spotřebitel dovodí či nedovodí odkaz na jakékoli označení lidské nemoci. Navíc, bez ohledu na výše uvedené, i pokud by došlo k vypuštění otazníku v označení „A?kné“, podle Mezinárodní klasifikace nemocí (Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů) vydávané Světovou zdravotnickou organizací (World Health Organization) a přejímané i Ministerstvem zdravotnictví České republiky, není „akné“ nemocí. Ve vztahu k názvu potraviny obsahující „Nadýmání“ žalobce trvá na tom, že podle Mezinárodní klasifikace nemocí (Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů) vydávané Světovou zdravotnickou organizací (World Health Organization) a přejímané i Ministerstvem zdravotnictví České republiky nadýmání rovněž není lidskou nemocí. Podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 Ads 88/2016 ze dne 24. února 2010 je uvedeno, že „správní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná, a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Takovou praxí je správní orgán vázán. Lze ji změnit, pokud je změna činěna do budoucna, dotčené subjekty mají možnost se s ní seznámit a je řádně odůvodněna závažnými okolnostmi.“ V případě, že se správní orgán odchýlí od očekávané rozhodovací praxe, je zcela nezbytné, aby toto své rozhodnutí náležitě a srozumitelně odůvodnil tak, aby bylo zjevné, z jakého důvodu k tomuto rozhodnutí dospěl. Žalovaná nicméně v rozhodnutí o odvolání právo žalobce na

předvídatelné rozhodování správních orgánů zcela ignorovala a jeho odvolání zamítla, a to navíc bez náležitého odůvodnění, což podle žalobce lze hodnotit jako jistý projev libovůle při rozhodování žalované. Nadto, si žalobce si dále dovoluje uvést, že uvedení názvu nemoci v označení potravin, což bylo žalobci vytýkáno v předchozích kontrolách ze strany SZPI v Plzni (viz Protokol o Kontrole ze dne 26. února 2016), je běžnou praxí na trhu s potravinovými doplňky v České republice, a jiné subjekty uvádějící na trhy potravinové doplňky obdobné těm, které uvádí na trh žalobce, takto své produkty běžně označují. Tyto skutečnosti jsou zřejmé například z internetových stránek těchto subjektů, na což žalobce v rámci Kontroly ze dne 26. července 2017 poukazoval, SZPI Plzní, se však tímto tvrzením žalobce vůbec nezabýval. Rozdílný přístup k jednotlivým podnikatelům na trhu je rovněž zjevně v rozporu se zásadou rovného přístupu ve smyslu § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění, podle kterého platí, že *„Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“* Dalším zásahem do zaručených práv žalobce, je samotné odůvodnění rozhodnutí o odvolání. Ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu ve spojení s § 93 správního řádu platí, že *„V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.“* Z hlediska povinnosti řádně a srozumitelně odůvodnit rozhodnutí správního orgánu, je odůvodnění rozhodnutí o odvolání zcela v rozporu s požadavky zákona. Žalovaný v Rozhodnutí o Odvolání velice vágně uvádí, že je povinností provozovatele, aby neustále sledoval vyvíjející se legislativu a právní stanoviska, což podle jeho názoru v dnešních dobách internetu není takový problém. Dále žalovaný uvádí, že je naivní očekávat, že jednou zkontrolovaná potravin je bezvadná již trvale, nebo očekávat že dozorový orgán bude každého jednotlivého provozovatele informovat o tom, jaká je situace v právní oblasti. K tomu žalobce uvádí, že nic podobného od SZPI v Plzni nikdy neočekával, nicméně má za to, že alespoň na základě podaného Odvolání bylo povinností žalovaného svůj závěr o tom, že legitimní očekávání žalobce porušeno nebylo, řádně a srozumitelně odůvodnit a podložit odkazy na ustanovení zákona případně důkazy. Pouhé tvrzení, že legitimní očekávání žalobce porušeno nebylo bez řádného odůvodnění, nemůže obstát. Žalobce shledává nepřezkoumatelnost rozhodnutí o odvolání zejména v úplné absenci argumentaci právními předpisy, ať už z pohledu českého, tak i evropského práva. Tento postup je nepřipustný i proto, že je žalobci vytýkána konkrétně jeho nedostatečná pozornost ke změnám v právních normách, ale ani žalovaný v odůvodnění rozhodnutí o odvolání neuvádí, k jakým změnám v legislativě došlo, případně, k jakým konkrétní změnám v praxi došlo. Popsaný postup žalovaného je tedy zjevně v rozporu s jednou ze základních zásad správního rozhodování, což potvrzuje i četná judikatura zabývající se přezkoumatelností správních rozhodnutí. Jedním z těchto rozhodnutí je např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu 4 As 58/2005, ve kterém je uvedené *„Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné, nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů (...). Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje toliko obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správnými, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí.“* Závěrem žalobce poukazuje na způsob, jakým se žalovaná v odůvodnění vyjadřuje.

Žalobce má za to, že by žalovaná měla být při volbě slov zdrženlivější a vyvarovat se tvrzení, že je žalobce „naivní“, či jeho argumentace „úsměvná“, přičemž použití těchto výrazů vysvětluje i postoj a snahu a žalované řádně odůvodnit své rozhodnutí.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

5. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby.
6. Obecně má žalovaná za to, že se dostatečným způsobem vyjádřila k odvolacím námitkám (které jsou v drtivé většině shodné s námitkami žalobními) v rámci napadeného rozhodnutí. Proto tento dokument považuje za součást svého vyjádření. SZPI je orgánem v první řadě kontrolním. To znamená, že je oprávněna zkontrolovat, zda v určitém čase a na určitém místě určitý provozovatel potravinářského podniku dodržuje všechny své povinnosti vyplývající mu z potravinového práva. To však neznamená, že je povinna kontrolovat vše, všechny a stále. To samozřejmě není technicky možné. Naopak je oprávněna zkontrolovat v daném případě pouze určitou část dodržování právních předpisů, tedy namátkově. Není povinna provádět „komplexní“ kontrolu, hraničící s auditem či inventurou, a sdělovat provozovatelům, kde mají nedostatky či jaké (všechny) právní předpisy nedodržují. Každý provozovatel potravinářského podniku, který vyrábí nebo uvádí na trh potraviny (včetně doplňků stravy, pokrmů) musí dodržovat právní předpisy – národní i nadnárodní, které výrobu a uvádění na trh regulují. Své povinnosti se nemůže zbavit ani tím, že bude poukazovat na „jiné, kteří to dělají taky“. SZPI není koncipována tak, aby upozorňovala tyto provozovatele na to, co dělají špatně, je pouze a jen orgánem kontrolním. Jako takový orgán má přesně stanovené postupy a plány kontrol (jde o velice složitý a sofistikovaný systém, který spadá pod audit samotnými orgány EU) tak, aby bylo dosaženo co nejoptimálnějšího kontrolního cíle. Nicméně disponuje pouze omezenými zdroji, zejména personálními, a proto – jak bylo řečeno výše – nemůže provádět kontrolu všech provozovatelů najednou. Žalobce nemůže tvrdit, že SZPI neprovádí kontrolu u dalších provozovatelů s doplňky stravy, neboť nemůže znát všechny výsledky kontrol, které provedla (SZPI však část nevyhovujících zjištění zveřejňuje na svém webu www.potravinynapranyri.cz, kde je možné získat informace i o provedených kontrolách doplňků stravy). Žalovaná si je vědoma principu rovného přístupu dozorujícího orgánu a podle toho principu také postupuje. Žalobce neuvedl žádný konkrétní případ, kdy by tomu tak být nemělo. Žalovaná uvádí, že legislativa, a nejen ta potravinová, se neustále vyvíjí a mění, a s tím souvisí i vyvíjející se a měnící se právní výklad jednotlivých norem. Obvykle takové změny reflektují zkušenosti z praxe a jsou přizpůsobovány tak, aby co nejvíce ochránily obvyčejné občany, tedy v tomto případě spotřebitele potravin. Stejně tomu je i u legislativy zaměřené přímo na doplňky stravy, resp. na užití zdravotních, léčebných a výživových tvrzení. Zdravotní tvrzení podléhají schvalování Evropskou komisí ve smyslu čl. 15 a následujících nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin. Proces schvalování je pomalý a postupný. Nicméně platí princip, že co není dovoleno, je zakázáno. Tvrzení žalované, že se legislativa tedy vyvíjí a neznamená to, že potravina, která je označena v souladu s právními předpisy v určitém čase, bude v pořádku trvale, bez ohledu na to, zda se jedná o léta či pouhý rok, je v tomto případě více než opodstatněná. Jak žalovaná několikrát zdůrazňovala a zdůrazňuje opět, je pouze kontrolním orgánem, nikoli orgánem poradním ani konzultačním (konzultace ani závazná stanoviska vydávat dokonce nesmí). Z toho tedy vyplývá, že nejen není

podstatou její činnosti, ale ani v jejích silách upozorňovat všechny provozovatele potravinářského podniku jednotlivě a osobně, že se legislativa změnila a jejich výrobky jsou tudíž nevyhovující. Nutno však podotknout, že i přes kontrolní funkci žalovaná nelpí pouze na své pozici jako „trestající“, ale snaží se provozovatelům poskytnout (nezávazně) rady na svých internetových stránkách [szpi.gov.cz](http://www.szpi.gov.cz) právě ohledně vyvíjející se legislativy. Zde je např. možné nalézt Vodítka k problematice zdravotních a výživových tvrzení (<http://www.szpi.gov.cz/clanek/voditka-k-problematice-zdravotnich-a-vyzivovychtvrzeni>). Nicméně je opět pouze věcí a povinností každého provozovatele potravinářského podniku, aby neustále sledoval vyvíjející se legislativu a právní stanoviska. Sám žalobce ve svých námitkách uvádí, že slovo parazit je označením organismu, který se živí buď tkáněmi samotného hostitele, nebo se přizívuje na jeho potravě či jinak profituje z hostitelova organismu nebo jeho činnosti a snižuje přitom jeho zdatnost/výkonnost. Existují sice skupiny parazitů, kteří lidskému organismu za určitých specifických situací neškodí, ba mohou být i prospěšní – tzv. komenzálové (využití parazitárního způsobu života organismů – tenkohlavec prasečí – k odstranění patologií v hostitelském organismu, typicky Crohnova choroba), avšak tyto případy jsou v naprosté menšině ke skupině parazitů s vlivem na stav lidského organismu negativním, kteří mohou způsobovat vznik nežádoucích stavů. Pokud jde o samotné slovo (výraz) „Parazit“, pak slovních cizích slov jej překládá jako cizopasník; příživník, vykořisťovatel. Z uvedeného je tedy zřejmé, že se jedná o organismus, který ke své obživě, tedy existenci samotné, využívá jiný organismus jako nedobrovolného hostitele. Parazit (cizopasník) tedy profituje z hostitelova organismu - žije paralelně uvnitř hostitele a využívá ke svému životu energii, buňky či potravu hostitele, přičemž samotný hostitelský organismus strádá – snižuje svou zdatnost. Žalovaná souhlasí se žalobcem, že dle Mezinárodní klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů World Health Organisation výraz „parazit“ skutečně neoznačuje nemoc samu o sobě, ale jedná se původce nemoci. Výraz „parazitární“ však specifikuje nemoc nebo zdravotní problém (např. parazitární infekce) a tudíž ve spojení s určitou nemocí může tento výraz vyvolávat konotaci negativního stavu organismu. Žalovaná zastává názor, že přestože výrazy „parazit“ a „parazitární“ nejsou jasně definovány v tomto seznamu jako nemoc, jsou bezpochyby spojeny se stavem lidského organismu, který není žádoucí. Použil-li žalobce na svém výrobku pojem ANTIPARAZITEN (podle slovníku cizích slov slovo ANTI vyjadřuje první část složených slov mající význam proti-, vyjadřující opak, protiklad, samotné slovní spojení ANTIPARAZITEN nabývá plnohodnotného významu, jež lze vyložit jako proti parazitům), zcela zjevně tím odkázal na vlastnosti doplňku stravy působit cíleně proti parazitům, které mohou způsobit člověku nějakou nemoc, tedy v širší souvislosti odkázal na jeho vlastnost zabránit tomu, aby člověk v důsledku parazitů, které může v těle mít, onemocněl. Lze logicky dovodit, že produkt je tedy zaměřen na odstranění parazitů, kteří jsou v lidském organismu přítomni, lidský organismus je jejich hostitelem a jejich činností a působením vznikají nežádoucí stavy mající charakter a příznaky nemoci. Otazník používaný v názvu produktů žalobce je sice otázkovým znakem, nicméně každý průměrný spotřebitel je schopen ve slovech typu „Cel?litida“ či „Re?ma“ poměrně snadno identifikovat nemoc, na kterou je odkazováno. Jistě není záměrem žádného provozovatele označit svůj výrobek, zcela záměrně vytvořený a cílený na určitou skupinu spotřebitelů, tak, aby z jeho názvu nebylo právě takovému průměrnému spotřebiteli jasné, k čemu je určen. Nebylo-li by mu toto určení jasné, pak by těžko potravinu zakoupil, neboť průměrný spotřebitel (tedy spotřebitel běžně informovaný, přiměřeně pozorný a obezřetný, opatrný s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory) vnímá obvykle nabízenou potravinu jako celek a nezabývá se jejími

jednotlivými detaily. Pokud výrobce užitím otazníků v názvu svého produktu (které dle žalobce mají vyvolávat pochyby či nejistotu) dává zákazníkům najevo, že ani on si není jistý, na co je produkt určen, jak si může být jeho určením jist samotný spotřebitel. Na trhu jistě platí princip nabídky a poptávky. Chce-li výrobce prodat svoje výrobky, musí zákazníka zaujmout, s čímž souvisí i skutečnost, že musí zákazníkovi sdělit, k čemu je jeho výrobek určen, jaké má výhody a proč si má zákazník koupit právě jeho produkt. Pokud by si spotřebitel nebyl jist, k čemu je výrobek určen a vycházel by z otázkového znaku – pak si ho ve většině případů nezakoupí. Spotřebitel jistě není osobou zcela neznalou principů a povahy reklamních tvrzení, avšak i případná reklamní nadsázka má své limity, které naráží na hranice stanovené národní i komunitární judikaturou. V důsledku tedy spotřebitel spoléhá na solidnost výrobce a pravdivost deklarovaných tvrzení, a pokud je výrobek navíc označen jako doplněk stravy, tím spíše by měly údaje týkající se výrobku obsahovat pouze dovozená tvrzení, aby si spotřebitel byl vědom hraniční linie mezi jednotlivými produkty - doplňkem stravy a léčivým přípravkem, a na základě těchto údajů a svého logického úsudku mohl provést informovaný výběr produktu. Žalovaná v tomto případě rovněž zohlednila skutečnost, že stupeň pozornosti průměrného spotřebitele závisí na situaci a odvíjí se od charakteru, povahy a ceny výrobku. Přestože se jednalo o výrobky pořizované výjimečně (nikoliv každodenně) a i za předpokladu, že spotřebitel při výběru vynaložil větší míru pozornosti, žalobce má za to, že slova „ANTIPARAZITEN“ si průměrný spotřebitel spojí jen s významem „proti parazitům“ či „protiparazitní“, slova typu „Celulitida“ a „Re?ma“ pak s významem účinku výrobku proti celulitidě či revmatismu.

7. Žalovaná dále nesouhlasí s tvrzením žalobce, že akné ani nadýmání není nemocí. Žalovaná odkazuje na Mezinárodní statistickou klasifikaci nemocí a přidružených zdravotních problémů, bod L70 – Trudovina – akné, <http://www.uzis.cz/cz/mkn/L60-L75.html>, a bod R14 – Flatulence a příbuzné stavy, <http://www.uzis.cz/cz/mkn/R10-R19.html> (je zde použit i výraz „plynatost“). Pokud žalobce nesouhlasí s citací pojmu nadýmání (plynatost) z webových stránek <http://nemoci.vitalion.cz/nadymani/> (které navíc byly citovány pouze jako příklad), pak lze pomocí internetového vyhledávače najít jiné stránky, včetně stránek odborných, lékařských, které pojem nadýmání/plynatost/flatulence rozebírají. Žalovaná si dovoluje tvrdit, téměř každý průměrný člověk se s tímto zdravotním problémem setkal a je s jeho pojmem i obsahem obeznámen.
8. Žalovaná také považuje za účelné vyjádřit se blíže k seznamu rizikových slov, která lze považovat za léčebná tvrzení, vydanému Meziřesortní pracovní skupinou Ministerstva zemědělství pro aplikaci Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006, o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin. V tomto seznamu přístupném veřejnosti na webových stránkách žalovaného (<http://www.szpi.gov.cz/clanek/voditka-kproblematice-zdravotnich-a-vyzivovych-tvrzeni.aspx?q=JmNobnVtPTEmaGw9dm9kw610a2>), jsou uvedeny rovněž výrazy „protiparazitní“, „nadýmání“, celulitida. Žalovaná pak rovněž nesouhlasí s tvrzením žalobce, že SZPI má rozdílný přístup k podnikatelům uvádějícím podobné doplňky stravy na trh.
9. Na závěr žalovaná uvádí, že ochrana veřejného zájmu je stěžejní náplní činnosti žalovaného. Obecným cílem potravinového práva je poskytovat spotřebitelům povědomí, které jim umožní informovaně vybírat potraviny, které konzumují, a zabránit veškerým praktikám, které je mohou uvést v omyl. V daném konkrétním případě žalovaný spatřuje důležitý veřejný zájem zejména ve vysoké úrovni ochrany zdraví spotřebitele a v právu

spotřebitelů na poskytnutí nezavádějících informací o potravinách, které jsou uváděny na trh, aby na jejich základě mohl spotřebitel pro sebe učinit kvalifikovaný výběr a zakoupit jen takové potraviny, jež odpovídají jeho potřebám. Zájem spotřebitelů na tyto informace nelze zcela jistě bagatelizovat. Žalobce, jakožto provozovatel potravinářského podniku uvádějící na trh potraviny, musí dodržovat povinnosti stanovené potravinovým právem jak na národní úrovni, tak i na úrovni unijního práva. Žalobce jakožto provozovatel potravinářského podniku uvádějící na trh doplňky stravy svoji zákonnou povinnost nesplnil, když označil své výrobky na obalu určeném pro spotřebitele v rozporu s požadavky ustanovení článku 7 odst. 3 kapitoly III nařízení č. 1169/2011. Žalovaná rovněž upozorňuje, že poskytla odpovídající a zcela dostatečnou lhůtu žalobci k odstranění nežádoucího stavu, neboť opatření bylo uloženo dne 26. 7. 2017 s termínem splnění do 31. 10. 2017, resp. 31. 12. 2017.

IV.

Replika žalobce

10. V replice žalobce shrnul svou dosavadní argumentaci.

V.

Vyjádření účastníků při jednání

11. Účastníci při jednání setrvali na tvrzeních uvedených v žalobě a ve vyjádření k žalobě.

VI.

Posouzení věci soudem

12. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

VII.

Rozhodnutí soudu

13. Žaloba není důvodná.

I.

14. Předmětem sporu mezi stranami je v první řadě otázka, zda označení výrobků žalobce „Antiparaziten“, „Nadýmání“, „Aškné“ porušuje článek 7 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům (dále jen „nařízení“), podle něhož platí, že „s výhradou odchylek stanovených v právních předpisech Unie, které se vztahují na přírodní minerální vody a na potraviny určené pro zvláštní výživu, nesmějí informace o potravině připisovat jakékoli potraviny vlastnosti umožňující zabránit určité lidské nemoci, zmírnit ji nebo ji vyléčit, ani na tyto vlastnosti odkazovat.“
15. Soud se ztotožňuje s úvahou žalované, že při posouzení toho, zda shora citovaná označení potravinám připisují vlastnosti umožňující zabránit určité lidské nemoci, je třeba vycházet z hlediska průměrného spotřebitele, který má průměrnou paměť, průměrnou pozornost a průměrný smysl pro detail, kdy v jeho paměti utkví pouze všeobecné znaky označení a jeho celkový dojem a nahlízet na daná označení jeho optikou. Průměrný spotřebitel zastupuje relevantní okruh veřejnosti, tj. osoby, kterým jsou určité výrobky či služby určeny. V projednávaném případě je zřejmé, že žalovaná posuzovala otázku označení

výrobků žalobce z hlediska spotřebitele trpícího určitou chorobou a zkoumala, zda u daného spotřebitele může označení potravin evokovat možnost zabránění vzniku či vyléčení nemoci.

16. V případě označení „*Antiparaziten*“ soud souhlasí se závěrem žalované, která na straně 5 napadeného rozhodnutí uvážila, že „*použila – li kontrolovaná osoba na svém výrobku pojem ANTIPARAZITEN, zcela zjevně tím odkázala na vlastnosti doplňku stravy působit cíleně proti parazitům, které mohou způsobit člověku nějakou nemoc, tedy v širší souvislosti odkázala na jeho vlastnost zabránit tomu, aby člověk v důsledku parazitů, které může mít v těle, onemocněl.*“ Byť má žalobce jistě pravdu v tom, že formálně slovo „*parazit*“ neoznačuje nemoc, ale živý organismus, je daný pojem úzce spojen s negativním zdravotním stavem, přičemž žalobcem užitý název „*Antiparaziten*“ je způsobilý vyvolat dojem, že takto označený přípravek bude působit proti parazitárním onemocněním (tj. onemocněním způsobeným parazity), neboť daná onemocnění jsou léčena léky antiparazitiky, tj. léky majícími prakticky shodné pojmenování s žalobcem užitím názvem.
17. Obdobný závěr platí i u potravin označených jako „*Nadýmání*“ a „*A?kné*“. Žalovaná u názvu „*Nadýmání*“ zcela správně poukázala na to, že tento je synonymem pro plynatost, tj. nemoc výslovně uvedenou v Mezinárodní statistické klasifikaci nemocí. Nadto soud dodává, že pojem nadýmání je bez nutnosti dalšího výkladu třeba optikou průměrného spotřebitele považovat za označení poruchy lidského zdraví (nemoc), přičemž uvedení tohoto názvu na obalu potravin jednoznačně ve spotřebiteli evokuje představu, že daná potravin je způsobila příznivě tuto poruchu zdraví ovlivnit či vyléčit. Pokud se jedná o akné, pak soud uvádí, že nejen jde o obecně známou nemoc projevující se poškozením pleti, ale i onemocnění výslovně uvedené v Mezinárodní statistické klasifikaci nemocí (bod L70), proto ani o jeho povaze a negativním vlivu na řádné fungování těla nemůže být žádných pochyb. Na daném závěru není způsobilý nic změnit ani vložení znaku „?“ do označení potravin, neboť výsledný název „*A?kné*“ zcela jasně odkazuje na nemoc akné, přičemž musí u průměrného spotřebitele vyvolat očekávání léčivých účinků, což je u potravinového výrobku stav rozporný s čl. 7 odst. 3 Nařízení.

II.

18. Žalobce dále namítal porušení zásad předvídatelnosti postupu správních orgánů a legitimního očekávání. Námitku opřel o tvrzení, že pokud zaměstnanec prvoinstančního orgánu v průběhu předcházející kontroly dodržování povinností žalobce (24. 6. 2016) dospěl k závěru, že názvy potravinových výrobků „*Cel?litida*“, „*Re?ma*“, a „*An?ina*“ neporušují čl. 7 odst. 3 Nařízení, nemůže být žalobce ze strany stejného správního orgánu za daná označení postižen při následné kontrole, neboť si vytvořil legitimní očekávání, že postupuje v souladu s právem.
19. Soud s právě předestřenou argumentací žalobce nesouhlasí. K otázce, zda nečinnost správního orgánu při postihování protiprávního jednání či pochybení jeho konkrétního zaměstnance v této souvislosti mohou založit legitimní očekávání subjektu veřejné správy, se v minulosti opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud (kupříkladu rozsudek ze dne 30. 4. 2010, č. j. 8 As 67/2009 – 66 či rozsudek ze dne 20. 12. 2013, č. j. 5 Afs 3/2012 – 131 či rozsudek ze dne 20. 4. 2009, č. j. 4 As 58/2008 - 97). Ve shodě se závěry obsaženými v citovaných rozhodnutích zdejší soud uvádí, že aplikovatelnost zásady ochrany legitimního očekávání je omezena tím, že nesmí jít o „nezákonné“ legitimní očekávání. Individuální pochybení zaměstnance správního orgánu či jeho nečinnost tak při existenci jednoznačné právní úpravy nemůže vyvolat nemožnost přijetí kontrolního opatření pro

futuro při zjevné nezákonnosti, nemůže ani založit legitimní očekávání a právo na porušování právních norem vyplývajících z národních, tak evropských právních předpisů. Žalovaná v napadeném rozhodnutí pregnantně vysvětlila (strana 5 odstavec druhý), na základě jakých důvodů dospěla k závěru, že vložení znaku „?“ do názvu potraviny nemůže změnit výsledné obsahové sdělení z názvu vyplývající, rovněž vyjevila úvahy, proč jsou daná označení v rozporu s čl. 7 odst. 3 nařízení. Soud se s její argumentací plně ztotožňuje.

20. Žalobu soud shledal nedůvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VIII.

Odůvodnění neprovedení důkazů

21. Soud neprovedl žalobcem navržené důkazy, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

IX.

Náklady řízení

22. Náhradu nákladů řízení soud žádnému z účastníků podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal, protože žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaná se práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdala.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň dne 9. 10. 2018

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu